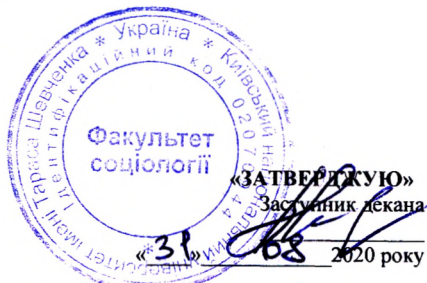

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
Факультет соціології

Кафедра галузевої соціології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ
СОЦІОЛОГІЧНОЇ НАУКИ

для студентів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній рівень магістр
освітня програма «Соціологія/Sociology»
вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	20__/20__
Семестр	1
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання, навчання та оцінювання	англійська
Форма заключного контролю	залік

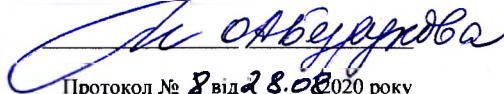
Викладач: Безрукова О.А.

Пролонговано: на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» 20__ р.
на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» 20__ р.

КИЇВ – 2020

Розробник:
Безрукова О.А., доцент, доктор соціологічних наук,
доцент кафедри галузевої соціології

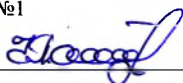
ЗАТВЕРДЖЕНО
60 Зав. кафедри галузевої соціології

Протокол № 8 від 28.08 2020 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету соціології

Протокол від «28» серпня 2020 року №1

Голова науково-методичної комісії

Червінська Т.Г.

1. **Мета дисципліна** - отримання студентами фундаментальних знань стосовно розвитку соціологічного знання з огляду на місце і роль соціологічної спільноти в системі соціальної детермінації пізнавального процесу, що буде сприяти формуванню соціологічної рефлексії та саморефлексії.

2. **Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни.**

1. Володіти понятійним апаратом соціологічної теорії
2. Знати структуру сучасного соціологічного знання

3. **Анотація навчальної дисципліни:**

В перебігу занять студенти мають навчитися узагальнювати та систематизувати сучасні пошуки в напрямі осмислення, критики та пояснення тих чи інших суперечностей при здійсненні стратегій, тактик та методів професійно або предметно визначених соціологічних практик; вони послідовно аналізують причини постановки актуальних проблем соціології як сфери професійної діяльності та способи їх зняття.

4. **Завдання (навчальні цілі):** Основними завданнями вивчення дисципліни надання поглиблених знань про закономірності формування, механізми функціонування й відтворення соціологічної науки в умовах суспільних змін; формування в студентів системних уявлень про науковий статус об'єкт, предмет, структуру, функції та основні завдання соціології; використання різноманітних наукових підходів у процесі висвітлення базових організаційних проблем з метою ефективного застосування набутих знань у професійній практичній діяльності.

Це спрямовано на формування наступних компетентностей:

зк1. Здатність до абстрактного та конкретного мислення, аналізу та синтезу.

зк8. Здатність до аргументованого представлення власної думки, компетентної та толерантної дискусії з її опонентами.

фк1. Здатність застосовувати сучасні та новітні соціологічні концепції й теорії для аналізу та інтерпретації соціальних явищ і процесів.

фк3. Здатність виявляти, діагностувати та інтерпретувати актуальні проблеми українського суспільства та глобальної спільноти.

фк4. Здатність зіставляти соціокультурні особливості, соціальні відмінності та нерівності, причини їхнього виникнення та наслідки для суспільного розвитку.

фк10. Здатність дотримуватися принципів професійної етики соціолога та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

5. **Результати навчання за дисципліною:**

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	знати минулий та сучасний стан теоретичної соціології	лекції, семінарські заняття, самостійна робота	контрольна робота	5
1.2	знати основи теоретичних та методологічних підходів соціологічного пізнання, зміст основних концепцій, теоретичних позицій відомих вчених та ключових понять, котрі використовуються соціологічною спільнотою	лекції, семінарські заняття, самостійна робота	контрольна робота; письмова робота	20
2.1	розуміти зміст процесів, що відбуваються	лекції,	контрольна робота;	15

	в суспільствах, зокрема, на глобальному, національному, локальному рівнях	семінарські заняття, самостійна робота	есе	
2.2	виокремлювати головні проблеми та тенденції розвитку соціології, самостійно аналізувати та узагальнювати дані про місце і роль соціологів в сучасному світовому та вітчизняному суспільному житті	лекції, семінарські заняття, самостійна робота	контрольна робота; рецензування	15
3	публічно презентувати результати самостійної роботи	Семінарське заняття, самостійна робота, презентація.	аналіз наукових статей	30
4	самостійно розробляти дослідницький проект по проблематиці розвитку соціології на засадах пошуку та аналізу результатів публікацій	самостійна робота	контрольна робота; аналіз наукових статей	15

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)					
	1.1	1.2	2.1	2.2	3	4
прн5. Демонструвати навички аргументованого представлення власної думки, компетентної та толерантної дискусії з опонентами.	+	+	+	+	+	
прн8. Застосовувати новітні соціологічні теорії та методи аналізу соціальних явищ та процесів.	+	+		+		+
прн11. Використовувати сучасні інформаційно-комунікативні технології при професійному спілкуванні; обміні інформацією; зборі, аналізі, обробці та інтерпретації даних й візуальному представленні результатів наукової діяльності.					+	+
прн14. Виявляти, діагностувати та інтерпретувати актуальні проблеми соціуму на національному та міжнародному рівнях.		+	+		+	+
прн16. Зіставляти соціокультурні відмінності та соціальні нерівності; причини їхнього виникнення та наслідки для розвитку соціуму.		+	+	+	+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

Семестрове оцінювання:

- активна робота на семінарських заняттях: РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН2.2 – 30/18 балів
- виконання контрольної роботи: РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН2.2, РН4 – 30/18 балів
- виконання та презентація результатів дослідницького проекту: РН3, РН4 – 10/6 балів
- аналіз наукових статей: РН1.1, РН2.2 – 15/8 балів
- письмова робота: РН1.2 – 5/4 балів
- есе: РН4 – 10/6 балів

- підсумкове оцінювання: залік

7.2 Організація оцінювання:

Семінарські заняття оцінюються по факту проведення, бали накопичуються протягом семестру.

Контрольна робота виконується на семінарському занятті протягом наступного тижня після вивчення тем 1-4

Дослідницьке завдання виконується як самостійна робота по обраній темі, презентується на заключному занятті з дисципліни.

Рецензія статті – це вид самостійної роботи, який студенти виконують після вивчення статті А.Турена «Соціологія після соціології» і надсилають для перевірки на електронну пошту викладача.

Письмова робота - це вид самостійної роботи, який студенти виконують після лекцій по темі 2 і результати якої обговорюються на другому семінарському занятті по даній темі.

Есе – самостійна робота студента за підсумками прочитання Е.Гіденс «9 тез про майбутнє соціології» або П.Штомпка «Позитивістський маніфест». Надсилається викладачу для оцінювання за визначеним графіком.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та семінарських занять

№ п/п	Назва теми	лекції	семінари	С/р
1.	Соціальне конструювання реальності за Бергер П.	2	2	8
2.	Теорія структуризації Гіденс Е.			10
3.	Драматургійний підхід І.Гюффмана			8
4.	Штомпка П. Теоретична соціологія та соціологічна уява	2	2	10
Контрольна робота			2	
5	Антисоціологія А. Турена	2	2	10
6	Культуральна соціологія Дж.Александера	2	2	8
7	Публічна соціологія М.Буравого	2	2	8
8	Альтернативна соціологія А.Гоулднера	2		8
9	Нова наука про суспільство Дж. Уррі	2	2	10
10	Світ- системна теорія І. Валлерстайна		2	10
ВСЬОГО		14	16	90

Загальний обсяг *120 год.*, в тому числі:

лекції – *14 год.*,

семінари – *16 год.*,

самостійна робота - *90 год.*

9. Рекомендована література:

Основна:

- Alexander, Jeffrey C.; Giesen, Bernhard; and Mast, Jason Social Performance: Symbolic Action, Cultural Pragmatics and Ritual. Cambridge: Cambridge University Press. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.cambridge.org/ua/academic/subjects/sociology/social-theory/social-performance-symbolic-action-cultural-pragmatics-and-ritual?format=PB>
- Bauman Z. Thinking sociologically. - Basil Blackwell, 1990. <http://window.edu.ru/resource/440/42440>
- Burawoy Michael. The Extended Case Method: Four Countries, Four Decades, Four Great Transformations, and One Theoretical Tradition (University of California Press), 2009. - s. 81- 125
- Berger, Peter L. Invitation to Sociology: A Humanistic Perspective. 1963. pp. 25-90.
- Goffman E. Asylums: Essays n the Social Situation on Mental Patients and other Inmates. N.Y., 1961. Pp. 294.
- Giddens A., Philip W. Sutton's Sociology! [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://politybooks.com/wp-content/uploads/2021/03/Introduction.pdf>
- Gouldner Alvin Ward The Coming Crisis of Western. pp.70-92,103-142.
- Sztompka P. The Sociology of Social Change. — Oxford and Cambridge: Blackwell, 1993. Pp. 90-124.
- Gouraine A. Sociology after sociology // European J. of social theory. - Brighton, 2007. - n 10 (2). - Pp. 184-193 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1368431007078894>
- Immanuel Wallerstein On world-systems, the imminent en of capitalism and unifying social science <https://iwallerstein.com/wp-content/uploads/docs/THYTLK13.PDF>
- Urry J. Sociology beyond Societies [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://edisciplinas.usp.br/pluginfile.php/4410560/mod_resource/content/0/John%20Urry-Sociology%20Beyond%20Societies_%20Mobilities%20for%20the%20Twenty%20First%20Century%20%28International%20Library%20of%20Sociology%29%20%282000%29.pdf

Додаткова

1. Berger, Peter L. *The Social Construction of Reality: a Treatise in the Sociology of Knowledge*. Garden City, New York: Anchor. 1966pp. 16-17.
2. Giddens, A. *Profiles and Critiques in Social Theory*. London: Macmillan. 1982)
3. Goffman E. *Frame analysis: An essay on the organization of experience*. — London: Harper and Row. 1974:
4. Sztompka P. 'Many sociologies for one world: the case for grand theory and theoretical pluralism', *The Polish Sociological Bulletin* 1991 3: 147-158.
5. Sztompka P. 'Trust and Emerging Democracy: Lessons from Poland', *International Sociology* 1996 11: 37-62.
6. Urry J. *How Societies Remember the Past // Theorizing Museums / ed by S. Macdonald, G. Fyfe*. Oxford: Sociological Review Monographs, 1996.
7. Urry J. *The Tourist Gaze*. L.: Sage, 1990